

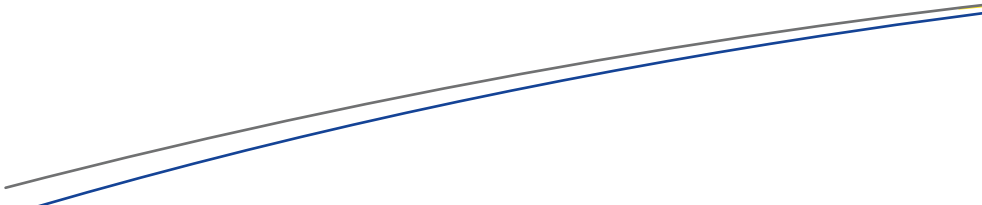

**EERSTE JAARVERSLAG VAN HET NETWERK
VAN DE COORDINEREND EN RAADGEVEND
ARTSEN VAN RUSTHUIZEN EN RUST- EN
VERZORGINGSTEHUIZEN DIE DOOR IRISCARE
WORDEN ERKEND**

2022 - 2023

Iriscare

ONTSTAAN VAN EEN NETWERK VAN COÖRDINEREND EN RAADGEVEND ARTSEN/REFERENTIEARTSEN IN HET BRUSSELE GEWEST

Het netwerk van coördinerend en raadgevend artsen/referentieartsen (CRA's/referentieartsen) van rusthuizen en rust- en verzorgingshuizen ontstond tijdens de COVID-19-pandemie in 2020. Deze pandemie vergrootte het bewustzijn rond de cruciale rol van een arts om de zorg te coördineren bij instellingen die een kwetsbare doelgroep opvangen. In deze periode werden ook referentieartsen aangesteld in rusthuizen die geen RVT-bedden exploiteerden en daarom niet konden gebruikmaken van de begeleiding door CRA's (coördinerend en raadgevend artsen van de RVT's).

Tegelijkertijd zijn de CRA's/referentieartsen zich ervan bewust geworden dat ze deel uitmaken van een gemeenschap waarin iedereen een soortgelijke functie uitoefent in verschillende omgevingen. Hun opdracht is dezelfde: het welzijn en de zorgkwaliteit voor ouderen in instellingen garanderen.

Tijdens de pandemie 2020-2022 deden Iriscare en de Brusselse overheden ruimschoots een beroep op dit netwerk van artsen om gezondheidsaanbevelingen op te stellen en de opvolging ervan te garanderen ten voordele van de gezondheid van bewoners van rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen (RH/RVT).

WAT IS DE OPDRACHT VAN HET TWEETALIGE NETWERK VAN CRA'S/REFERENTIEARTSEN?

Dit tweetalige netwerk heeft als doelstelling de goede praktijken en geldende procedures in bicommunautaire rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen uit te wisselen.

Het netwerk wordt gecoördineerd door dr. Michel Hanset in samenwerking met de Federatie van de Brusselse Huisartsenverenigingen (FBHAV)) en de BHAK (Brusselse Huisartsenkring). Bij Iriscare biedt dr. Dominique Paulus actieve ondersteuning aan het netwerk, in samenwerking met haar collega's van de dienst Begeleiding, Controle en Kwaliteit.

Zoals alle acties op het gebied van gezondheid, maakt dit Brusselse netwerk van CRA's/referentieartsen gebruik van een interdisciplinaire samenwerking. De netwerken van hoofdverpleegkundigen en referentiepersonen dementie delen dezelfde doelstelling: de professionele praktijk van zorgverleners in hun werkomgeving ondersteunen door middel van overleg en uitwisseling van goede praktijken.

Daarnaast dragen andere samenwerkingen bij tot de doeltreffendheid van dit netwerk, in het bijzonder de samenwerking met Vivalis en zijn dienst Preventieve Geneeskunde en Beheersing van Gezondheidsrisico's, de directies van de RH/RVT's en de geriateren van de Brusselse ziekenhuizen.

ONDERWERPEN DIE DE CRA'S/REFERENTIEARTSEN BEZIGHouden

De onderwerpen van de avonden zijn de onderwerpen die op verzoek van de artsen die actief zijn in RH/RVT's aan bod komen. De agenda wordt bepaald naar gelang de actualiteit, hun bezorgdheden en informatie die essentieel wordt geacht door het departement Beleid Hulp- en Zorginstellingen, waarvan de dienst Begeleiding, Controle en Kwaliteit deel uitmaakt.

In 2022 en 2023 behandelden vijf vergaderingen van het netwerk van CRA's/referentieartsen de hieronder samengevatte onderwerpen.

23 JUNI 2022: OFFICIËLE LANCERING VAN HET NETWERK

Het netwerk van CRA's/referentieartsen werd officieel gelanceerd op 23 juni 2022 in aanwezigheid van de Brusselse minister van Gezondheid. Op de agenda van die openingsavond stonden de volgende punten:

- toespraak van de minister van Gezondheid;
- voorstelling van Iriscare aan de CRA's/referentieartsen;
- kwaliteit bij de instellingen: rol van de CRA/referentiearts.

22 NOVEMBER 2022: FINANCIERING VAN DE CRA/REFERENTIEARTS EN SAMENWERKING MET DE GERIATRISCHE DIENSTEN

Deze twee onderwerpen waren prioritair voor de eerste vergadering van de Brusselse CRA's/referentieartsen.

Financiering van de CRA's/referentieartsen

Dit onderwerp speelde in op recente ontwikkelingen in de financiering van de RH/RVT's: het weerspiegelde de vele vragen uit het veld. Ten eerste moest de toekenning van een forfait voor bedden in rusthuizen (en de aanstelling van referentieartsen in rusthuizen) worden verduidelijkt voor de artsen. Ten tweede leidde de oprichting van het netwerk tot vele vragen over de bezoldiging van de CRA's/referentieartsen. De contracten met RH/RVT's variëren, artsen ontvangen al dan niet hun honorarium op verschillende manieren, en Iriscare werd vaak om opheldering gevraagd over de niet-betalingen.

De berekening van de financiering van de CRA's/referentieartsen en de opname ervan via het mechanisme van de forfaits die de verzekeringsinstellingen van de bewoners betalen, werd opgehelderd. De verantwoordelijkheid van de directies van RH/RVT's voor de betaling werd ook benadrukt en Iriscare stuurde een verklarende omzendbrief naar de CRA's/referentieartsen en de directies.

Communicatie tussen geriatrische diensten en artsen die actief zijn in RH/RVT's

Professor Sandra De Breuker (Cliniques Universitaires Erasme) stelde de vele mogelijkheden tot samenwerking voor in een interactieve vergadering waarbij de CRA's/referentieartsen hun problemen en verwachtingen deelden. De verschillende aspecten van de tussenkomst van de geriater werden besproken: gerichte medische vragen, de noodzaak om bepaalde medische problemen door te verwijzen naar andere specialiteiten, opvolging in het geriatrische dagziekenhuis, afstemming tijdens de ziekenhuisopname en opvolging na ziekenhuisopname.

14 MAART 2023: SITUATIE VAN DE CRA'S/REFERENTIEARTSEN IN VLAANDEREN - ADVANCED CARE PLANNING

Rol en functies van de CRA/referentiearts in Vlaanderen

Professor Jan De Lepeleire (KULeuven) leidde zijn lezing in met een presentatie over de opvang van ouderen in de Vlaamse Gemeenschap. De geschiedenis van bedden van RH/RVT's schetste de evolutie van de hospices tot het huidige netwerk voor residentiële zorg. Na deze ontwikkelingen werden de resultaten van een onderzoek over de toekomst van de functie van de CRA/referentiearts in een interprofessionele samenwerking voorgesteld.

De toekomstige onderwerpen zijn onder andere de ontwikkeling van IT-communicatiemiddelen, het gebruik van de BelRAI en de financiering en het mandaat van de CRA/referentiearts.

Advanced care planning

Tijdens het tweede deel van de avond presenteerde professor Marianne Desmedt (UCLouvain) verschillende aspecten van dit concept: de wetgevende context, de definitie en het begrip «oordeelsbekwaamheid». Ze beschreef uitvoerig de stappen die nodig zijn voor de invoering ervan: de oudere persoon informeren, zijn voorkeuren in kaart brengen en het gesprek schriftelijk samenvatten. Dit proces documenteren, is essentieel om ervoor te zorgen dat de wensen van oudere personen worden gerespecteerd als ze op een bepaald moment niet meer in staat zijn om ze uit te drukken.

4 JULI 2023: OVERNAME VAN DE CONTROLE VAN DE RH/RVT'S - NIEUWE OPDRACHTEN VAN DE CRA/REFERENTIEARTS

Overname van de controle van de rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen door Iriscare

De overname door Iriscare in 2023 van de controle ter plaatse (voorheen gedelegeerd aan Vivalis) van RH/RVT's werd in avant-première voorgesteld aan de CRA's/referentieartsen die er binnenkort mee te maken zullen hebben. De directeur van de dienst Begeleiding, Controle en Kwaliteit behandelde het onderwerp in drie delen:

- Presentatie van de nieuwe dienst Begeleiding, Controle en Kwaliteit binnen het departement Beleid Hulp -en Zorginstellingen.
- Iriscare zal de controlefunctie in twee fasen overnemen: op korte termijn de overname van de inspecties, gevolgd door een herziening van het gehele proces. Het uiteindelijke doel is een voortdurende dynamiek van kwaliteit en verbetering in een model dat zoveel mogelijk gebaseerd is op vertrouwen tussen instellingen en de administratie.
- De nieuwe visie van kwaliteitsondersteuning via verschillende kanalen: netwerken (CRA's, hoofdverpleegkundigen, referentiepersonen dementie), het Multidisciplinair College van Iriscare en de dienst Preventieve Geneeskunde en Beheersing van Gezondheidsrisico's (Vivalis).

Nieuwe opdrachten van de CRA's/referentieartsen in rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen

De vertegenwoordigers van het netwerk van de CRA's/referentieartsen bij de FBHAV en de BHAK hebben een bespreking opgestart over de huidige en toekomstige opdrachten van de CRA's/referentieartsen. Deze presentatie baseerde zich op het werk dat in samenwerking met Iriscare vooraf werd uitgevoerd.

Uitgangspunt van deze denkoefening was de lijst met opdrachten die werden vastgesteld bij het koninklijk besluit van 2003. Elke opdracht werd uitvoering beschreven en besproken met de aanwezige artsen.

Bepaalde opdrachten blijven relevant (bv. hygiëne, organisatie van palliatieve zorg, voeding). Andere zijn verouderd, zoals geneesmiddelenbeheer. Sommige worden in twijfel getrokken in het licht van de huidige ontwikkelingen (bv. banden met het platform voor ziekenhuishygiëne, liaison geriatrie, evolutie van het kwaliteitsverslag). Ondertussen zijn er ook nieuwe opdrachten ontstaan, in het bijzonder in het kader van de COVID-crisis.

26 SEPTEMBER 2023: FOCUS OP DE PREVENTIE VAN BESMETTELIJKE ZIEKTEN IN RUSTHUIZEN EN RUST- EN VERZORGINGSTEHUIZEN

Herfstvaccinatie in het Brusselse Gewest

Medewerkers van de dienst Preventieve Geneeskunde en Beheersing van Gezondheidsrisico's van Vivalis stelden de nieuwe herfstvaccinatiecampagne voor. De uiteenzettingen hadden betrekking op het epidemiologische overzicht en de medische gegevens. De beroepsvereniging pharmacy.brussels gaf uitleg over de gebruikte vaccins en het leveringsproces. De CRA's/referentieartsen wisselden hun ervaringen uit, in het bijzonder met betrekking tot de organisatie van de vaccinatie in RH/RVT's. De verantwoordelijkheid van de artsen die actief zijn in instellingen werd besproken, omdat individuele vaccinatie onder de bevoegdheid van de behandelend arts valt.

De HOST-projecten in het Brusselse Gewest

De HOST (Hospital Outbreak Support Teams) zijn teams van de vier Brusselse ziekenhuisnetwerken: CUROZ, H.U.B-CHIREC, H.Uni en Iris. Het zorgkundige personeel in residentiële collectieve voorzieningen en artsen in het bijzonder kunnen een beroep doen op deze teams die hun expertise en ondersteuning verstrekken op het gebied van infectiologie en hygiëne in residentiële instellingen.

Kennis van deze netwerken en contactpersonen is dus essentieel in geval van een plaatselijke of algemene epidemie zoals de COVID-epidemie.

NOVEMBER 2023: GENEESMIDDELEN IN RUSTHUIZEN EN RUST- EN VERZORGINGSTEHUIZEN

Deze vergadering, georganiseerd in samenwerking met pharmacy.brussels, werd door onvoorziene omstandigheden (afwezigheden) op het laatste moment verschoven naar 23 januari 2024. Ze zal worden beschreven in het activiteitenverslag van 2024.

IN DE PRAKTIJK...

De locaties

De eerste twee vergaderingen gingen door in de lokalen van Iriscare en de derde vergadering vond plaats in de lokalen van de Faculté de santé publique van de UCLouvain, op uitnodiging van professor Marianne Desmedt. De FBHAV en haar directeur Cécile Avril organiseerden de vergadering van september om nabijheidsredenen.

Het leek echter al snel interessant om voor de vergaderingen op zoek te gaan naar rusthuizen die hun deuren openden zodat er kennis kon worden gemaakt met deze locaties en ze zichtbaarder konden worden. Het rusthuis Heizel organiseerde de vergadering van juli 2023.

De volgende vergaderingen werden gepland in het psychogeriatrisch centrum Ter Kamen (Watermaal - Bosvoorde) en in het woonzorgcentrum Magnolia (Jette).

's Avonds

De opleidingen brengen huisartsen samen die aan het eind van hun werkdag bijeenkomen. De avonden vinden dus plaats van 19.00 tot 22.00 uur.

Het aantal deelnemers varieert tussen 20 en 30, zonder significant verschil in tijd of volgens de onderwerpen.

Inhoud van hoge kwaliteit

De hierboven opgesomde onderwerpen en de gastsprekers, die professoren of medewerkers van Iriscare en Vivalis zijn, getuigen van de kwaliteit van de presentaties.

Deze avonden zijn erkend als onderdeel van de voortgezette opleiding van de CRA's in het Brusselse Gewest. Bovendien hebben ze een accreditering van het RIZIV. Die wordt gevraagd voor elke arts die deelneemt aan de avond.

Budget

De kosten van het netwerk worden volledig gedekt door Iriscare.

Er werd een budget van 2.500 euro vastgelegd op BA consultancykosten in januari 2023 voor het netwerk van CRA's/referentieartsen. De uitgaven werden concreet beperkt tot de betaling van de externe sprekers die geen lid zijn van een administratie, namelijk 600 euro voor de periode 2022-2023.

Daarnaast garandeert Iriscare de catering (broodjes en dranken), tot grote tevredenheid van de deelnemers, die een werkdag afsluiten met deze opleidingsavonden.

CONCLUSIE

Het netwerk van de Brusselse coördinerend en raadgevend artsen/referentieartsen draagt bij tot de zorgkwaliteit in rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen, waarbij contacten worden gelegd tussen artsen die dezelfde functie uitoefenen maar vaak geïsoleerd zijn in hun structuur.

De band met Iriscare, die daarnaast verantwoordelijk is voor de begeleiding en controle van de rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen, bevordert een relatie van wederzijds vertrouwen tussen de administratie en de actoren in het veld. Er wordt naar hen geluisterd wanneer ze hun soms verre van ideale ervaringen delen.

Dit netwerk wordt nog operationeler door de betrokkenheid van CRA's/referentieartsen die de vergaderingen voorbereiden en organiseren, in samenwerking met de FBHAV (Federatie van de Brusselse Huisartsenverenigingen) en de BHAK (Brusselse Huisartsenkring).

Voor het voortbestaan van dit netwerk, zal niet alleen het enthousiasme van een paar enkelingen, maar ook de ondersteuning van Iriscare nodig zijn. Zijn engagement is noodzakelijk zodat artsen zich ook betrokken voelen bij hun opdracht van zorgkwaliteit in de Brusselse rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen.

